ПРОВЕДЕ СЕ 13-А УЧЕНИЧЕСКА НАУЧНА СЕСИЯ
НА УЧЕНИЧЕСКИЯ ИНСТИТУТ ПРИ ЦО-БАН

На 21 и 22 ноември 2026 г. в Българската академия на науките се проведе 13-ата ученическа научна сесия на Ученическия институт при Центъра за обучение на БАН, която за поредна година събра млади таланти, учени, преподаватели и представители на академичната общност. Приветствия към участниците отправиха заместник-председателят на БАН - чл.-кор. проф. Е. Пашева, директорът на Центъра за обучение на БАН - проф. А. Стоянова, директорът на Националния STEM център - проф. Д-р Н. Шиваров, акад. П. Кендеров - основател на Ученическия институт и почетен председател на фондация „Св. св. Кирил и Методий“, Григор Цанков - изпълнителен директор на Фондация „Еврика“. Поздравления и книжни дарения към младите изследователи поднесоха представители на издателство „Просвета“, академичното издателство „проф. М. Дринов“, издателство „Захарий Стоянов“.

Форумът привлече над 250 участници и гости, обединени от интереса към науката. Свои разработки представиха 129 млади изследователи от 43 училища в 20 града на страната. Общо 93 научни проекта в осем тематични области демонстрираха разнообразието на изследователските интереси и потенциала на ученицит. В подготовката им са ги подкрепили 78 учители и научни ръководители.

За тринадесета поредна година сесията показа, че научното любопитство няма възрастови граници, а големите открития започват със смели въпроси, упоритост и стремеж към знание. Най-добрите разработки бяха отличени, а форумът затвърди ролята на Ученическия институт при ЦО-БАН като устойчива връзка между училищното образование и академичната наука, която насърчава и подкрепя следващото поколение български изследователи.

Събитието се осъществи с финансовата подкрепа на Националната програма „Образование с наука“.

Приложение: Списък на наградените участници и проекти

СПИСЪК НА НАГРАДЕНИТЕ УЧАСТНИЦИ И ПРОЕКТИ

I. ХУМАНИТАРНИ И ОБЩЕСТВЕНИ НАУКИ

Първа награда: Борис Будинов (9 кл. на Национална гимназия за древни езици и култури „Св. Константин-Кирил Философ“, гр. София) – с проект „ЛатинБГ - Първата специализирана българска платформа за латински език”

Втора награда: Нели Рачовска и Мина Стоянова (12 кл. на Първа езикова гимназия, гр. Варна) – с проект „Забранената вяра. Митът за свободата по време на комунизма“

Трета награда: Цветина Антова (12 кл. на 125 средно училище „Боян Пенев“, гр. София) – с проект “Ефектът на опозицията хаос – космос като психометричен модел на когнитивното поведение емпирично изследване и анализ на динамиката на сложността”

Поощрителни награди: Калина Бърнева (12 кл. на Първа езикова гимназия, гр. Варна)– с проект “Дворецът „Евксиноград“ – архитектурна, стопанска и функционална еволюция от монархията до социализма “

и

Никола Анев (10 кл. на Национална гимназия за древни езици и култури „Св. Константин-Кирил Философ“, гр. София) – с проект „Кланетата в Зелениче и Загоричани' (1904-1905)“

II. БИОЛОГИЯ, БИОМЕДИЦИНА, БИОХИМИЯ

Първа награда: Кристиан М. Димитров (12 кл. на 119. СУ „Акад. Михаил Арнаудов“, гр. София) – с проект “Криоконсервация на сперматозоиди от търтеи на медоносна пчела (*Apis mellifera*)”

Втора награда: Ивет Никита Накова (9 кл. на Професионална гимназия по земеделие „Стефан Цанов“ - гр. Кнежа) – с проект “Възстановяване на деградирали черноземни почви чрез биотехнологично размножаване на местни азотфиксиращи бактерии”

Трети награди: Стефан Видев (12 кл. на Профилирана природо-математическа гимназия „Добри Чинтулов“, гр. Сливен) – с проект “ Топло - студено: Как Saccharomyces cerevisiae реагира на температурен стрес”

и

Юлияна Иванова (10 кл. на Езикова гимназия „Иван Вазов“- гр. Пловдив) – с проект “Ефекти на статично магнитно поле с нисък интензитет върху кълняемостта и клетъчното делене”

Поощрителни награди: Никола Александров, Кристина Петрова, Лазар Кунчев, Лилия Данаилова, Никола Петров (4 кл. на 68. Средно училище „Акад. Никола Обрешков“, гр. София) **–** с проект “ЕКО ЛИ Е НАИСТИНА? Сравнително изследване на влиянието на домакински препарати върху земни червеи и покълващи растения”

и

Йордан Диловски, Благобела Кьосева, Мартин Георгиев (6 и 7 кл. на Международно училище „Космос“, с. Осойца) – с проект “Живот в пластмаса”

III. ХИМИЯ, ФИЗИКА, ФИЗИКОХИМИЯ

Първа награда: Магдалена Петрова (12 кл. на Частна профилирана гимназия Американски колеж) **и Антон Стоянов** (11 кл. на МГ „Д-р Петър Берон“, гр. Варна) – с проект „Фотометрични изследвания на фликеринг“

Втори награди: Велко Кожухаров (11 кл. на Софийска гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Христо Ботев“ “, гр. София) – с проект „Климатични и хидроложки аномалии във водосбора на р. Айтоска“

и

Кристиян Александров, Марина Тошкова, Яница Янкова, Александър Александров (11 кл. на Средно училище „Никола Войводов“, гр. Враца) – с проект „Сапун с мисия - Втори живот на мазнината“

Трети награди: Ева Николова (12 кл. на Първа частна математическа гимназия“, гр. София) **и Ния Манолова** (12 кл. на 9. Френска езикова гимназия „Алфонс дьо Ламартин“, гр. София) – с проект „Спектрален анализ на антиоксидантните свойства на български билки“

и

Йоан Божилов (5 кл. на 22. Средно езиково училище „Г. С. Раковски“, гр. София)– "Йо Космос Лаб"

Поощрителни награди: Никола Василев (10 кл. на 125 средно училище „Боян Пенев“, гр. София) – с проект „Битка на формулите: сравнение на мощността и аеродинамиката на болидите от Формула 1, Формула 2 и Формула 3“

и

Ивайла Димитрова (11 кл. на 1СУ "Васил Левски", гр. Крумовград) – с проект Фотометрично изследване на взаимодействащи си галактики

IV.МАТЕМАТИКА

<u>Престижна награда за постижения:</u> Никола Веселинов (12 кл. на Софийска математическа гимназия „Паисий Хилендарски“, гр. София) – с проект “Върху графи от изогении на суперсингулярни Дринфелд модули от ранг две”

<u>Първа награда</u>: Борян Йорданов (11 кл. на Американски колеж – гр. София) с проект Оптимизация и конструкции на 5- и 7-дизайни”

<u>Втори награди:</u> Румен Сребков (12 кл. на Природо-математическа гимназия „Акад. Никола Обрешков“, гр. Бургас) с проект “Огърлици и критични орбити”

и

Михаил Иванов (9 кл. на Софийска математическа гимназия „Паисий Хилендарски“, гр. София) с проект “Тернарен проблем на Голдбах със специално условие за безквадратност”

<u>Трета награда:</u> Денислав Георгиев (10 кл. на СМГ „Паисий Хилендарски“ “, гр. София) и **Борислава Бачовска** (10 кл. на НПМГ „Акад. Любомир Чакалов“, гр. София)– **с проект “Многомерни q-Каталанови Числа”**

<u>Поощрителни награди:</u> Никол Николова (10 кл. на МГ "Акад. Кирил Попов", гр. Пловдив) **–** с проект “Върху многостепенни хипердървета”

и

Силвия Димитрова (10 кл. на МГ "Акад. Кирил Попов", гр. Пловдив) – с проект “Диофантови апроксимации”

V. ИНФОРМАЦИОННИ, ТЕХНИЧЕСКИ НАУКИ И ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ - I ЧАСТ

<u>Първа награда</u>: Цветко Вечерков (11 кл. на Американски колеж – гр. София) – с проект “По-бърза игра „разрез–съпоставяне“ и експандерно разлагане на претеглени графи”

<u>Втора награда</u>: Александър Славов (11 кл. на Математическа гимназия „Баба Тонка“, гр. Русе) – с проект “Подобряване на механизма за внимание в големите езикови модели чрез разделен контрол на информационния поток“

<u>Трета награда</u>: Ралица Николова (12 кл. на Математическа гимназия „Д-р Петър Берон“, гр. Варна) – с проект “Може ли бакдорът да се види във вътрешността на трансформър: проверка спрямо еталон”

<u>Поощрителни награди</u>: Павел Герев (Природо-математическа гимназия „Васил Друмев“, гр. Велико Търново) – с проект „СпаркСтоп“

и

Михаил Петров (12 кл. на Профилирана природо-математическа гимназия „Добри Чинтулов“, гр. Сливен) – с проект „Литературен пасианс“

VI. ИНФОРМАЦИОННИ, ТЕХНИЧЕСКИ НАУКИ И ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ - II ЧАСТ

Първи награди: Никола Лилов, Виктор Атанасов, Станислав Янков, Ян Генев (12 кл. на НПМГ „Акад. Любомир Чакалов“, гр. София) – с проект “МиоБанд”

и

Мая Баналиева (12 кл. на Математическа гимназия „Д-р Петър Берон“, гр. Варна) – с проект “Machine Unlearning: Задълбочено изследване на RMU метода”

Втора награда: Антоан Богданов и Даниел Димитров (12 кл. на Математическа гимназия „Акад. Кирил Попов“, гр. Пловдив) **–** с проект „Безпилотен летателен самолет с неподвижно крило”

Трета награда: Никола Великов (11 кл. на Математическа гимназия „Баба Тонка“, гр. Русе) – с проект “RACK-KV”

Поощрителни награди: Бертан Белгин Мурад (12 кл. на Математическа гимназия „Д-р Петър Берон“, гр. Варна) – с проект „Алгоритъм за прогнозиране на кръвната захар като основа за бъдеща система „изкуствен панкреас“

и

Александър Панов, Йосиф Мавлянов, Иван Мацков (8 кл. на Природо-математическа гимназия „Иван Вазов“, гр. Добрич) – с проект „Бюджетен разпределител“

VII. STEM

Първа награда: Елица Иванова и Даяна Жекова (10 кл. на Средно училище „Вичо Грънчаров“, гр. Г. Оряховица) **–** с проект „От STEM задачата до ученическия продукт: Ученикът като изследовател, моделист и създател в обучението по природни науки“

Втора награда: Лъчезар Иванов (12 кл. на 125 средно училище „Боян Пенев“, гр. София) **–** с проект „Колективен интелект“

Трета награда: Селина Алейтин, Христо К. Костадинов, Александра Венева (12 кл. на 125 средно училище „Боян Пенев“, гр. София) **–** с проект „Математика в съдебната зала“

VIII. Изкуство

Първа награда: Никола Стоев (11 кл. на 132. Средно училище „Ваня Войнова“, гр. София) **–** с проект „Белезите на времето“

Втора награда: Румяна Арсенова (10 кл. на Втора английска езикова гимназия „Томас Джеферсън“, гр. София) – с проект „Розата и девойката: анализ на фолклорните символи и художествена интерпретация на българския корен“

Трета награда: Даниел Георгиев (7 кл. на 19. Средно училище „Елин Пелин“, гр. София) **–** с проект „Интегрирана роботизирана производствена система за автоматизирано транспортиране, обработка и складиране на детайли“

Награда за дейни учители, доказали се с ръководство на много ученически проекти:

1). **Г-жа Нела Димова** от Първа езикова гимназия, гр. Варна

2). **Г-н Иван Димитров** от МГ „Петър Берон“, гр. Варна